

(1769)
Lisey 1469

Lisey 1469

M. JOANNE GELLY, Doctore Medico, Præside.

NATURAM nescit, qui nescit Motum. Is est materia coævus. Utrumque manet semper idem. Ambo prima rerum corporearum principia. Materia namque tota, cum nec quiescere, nec tota simul moveri possit; juxta varias & infinitè inter se de versas motiones, agerentur ipsius partes, necessum fuit. Hinc omnimodè materiæ divisiones, partium suarum figuræ, magnitudines, coælitus &c. Unde rerum omnium quæ in mundo conspiciuntur, sicuti ortus, ita & interitus. Motus, successiva & activa corporis ad alia ipsum proximè ambientia, admotio. Effluentialis est indefinitus materiæ partibus; definitus, accidentaliter. Motui opponitur sola quies. Hac male dicitur, motus privatio; cum æquè ac ipse fit realis. Utriusque efficiens causa, eadem. A motu calor: duplex statuitur; formalis, efficiens. Uterque modus est, hie materiæ, ille mentis. Efficiens calor, ipsemet calidi corporis molecule, quæ in gyrum velociter actæ, & nervosis admotæ fibrillis, sensationem in animâ, calorem formalem dicam, efficiere valent. Idque juxta fancitas unionis leges. Perpetuus sanguini inest calor, Ut plurimum, secundum naturam; aliquandò, contrâ. Non causâ, fed solo gradu differre putant auctores, etiam melioris notæ; à fermentatione majori, minori, utrumque prestari contendunt: fed falsò. Machinam humani corporis intuerè; ejus partium, cum solidarum, tum fluidarum, mirandam meditâre conspirationem; vide quæ ciere functiones; quos valent elicere motus. Naturalem sanguinis calorem à causâ perpetuâ, constanti innatâ, (rectè scilicet sanguinis motu) pendere reperies. Calorem verò contra naturam, (febrilem nimirum,) à causâ insolitâ, fugaci, sanguini semper inimicâ, verbo dicam, à fermentatione.

COMPOSITUS admodum liquor, sanguis. Integrantes hujus partes interse quâquâverfum moventur, ex variis, fulfuris, falis, phlegmatis, & terræ concurfionibus oriundæ. Ipfa ne credas prima fanguinis principia, feu radicales ipſius parres, fed ſecunda, ſeu partes effentiales, que mutuo coeundo, integrantes ita conflituunt, ut in his minutiffimis hinc inde pateant meatus. Triplex particularium in fanguine motus, confufus ſcilicet, rectus & volubilis: à recto non diſtinguitur reflexus. Confuſio liqueſcit fanguis. Circuit recto. Volubili calet. Confuſus fanguinis motus admittit poſſimum, cum aeris, tum ſubtilis materie motus, confufus ſcilicet, rectus & volubilis: à recto non diſtinguitur reflexus. Confuſio liqueſcit fanguis. Circuit recto. Volubili calet. Cor muscularum Princeps. Duplex in eo motus, confuſus, & rectus. Confuſus, dilatatio, utraque cordis paſſio eſt: Hæc ab illabente fanguine; illa ab influente poſſimum animali ſpiritu. Sanguis impulfus, ſola cordis actio. A corde oriuntur arterie, & ad extremas uſque corporis partes diftribuntur; non quem recto & æquali tractu; Sed hinc inde inflexo, diviſo, & à latiori in anguliotiorem cavitatem ulque vergente. Tunicis conſtant validiſſimis, ſummâque elafiica vi donatis. In arteriis, totidem ac in corde motus.

CORDE rectâ pelluntur sanguinis partes. Arteris transversim, solidiores præcipue & arteriarum parietum viciniore. Simples illæ particularum motiones, ut pote contrariæ, in aliam compoſitam, ab utrâque, quam fieri poteſt, minùs diverſam, obliquam videlicet, vertantur, neceſſum eſt. Sanguinis partes, obliquè ſic mote in oppoſitos arteriarum parietes impingentes, hinc & inde perpetuò reſectuntur, eoque frequentius, quò arteriæ in anguſtiores ſemper definiunt cavitatem. Moleculæ ſanguinis ſolidiores, deſcultaſ hiſce motionibus adæ, ſequè obliquè percutientes ſeſe mutuò, aliæque fere omnes, cum ſanguinis, tum chyli partibus, in gyrum cogunt: Sicquè calorem perpetuum rutillumque efficiunt colorem. Hos, quinſpirato aëri referunt acceptos, præcipuum utriuſque cauſam ignorant. Fœtus, utri clauſtris conſeclufus, inſpirationis minimè compos, album, chyloſumque ſuccum in calidum ſanguinem commutat, rutillumque liquorem, repetitis ſcilicet, cordis poſſitimid & arteriarum incitationibus. Aëris tamen inſpiratio, adultis abſolute neceſſaria. Illius namque elatiſta vis, ambientis præſſioni reſiſtens, quoſcunque corporis meatus continet ſemper patulos, ſicquè liquorum commercia juvat. In fœtu, ut nec minima præſſio ambientis, ſic inſpirati neceſſitas nulla.

FERMENTATIO, à fermento nomen sortita, in liquore est intestinus ejusdem motus à minutissimis fermenti particulis, meatus integrantium liquoris partium unâ cum materiâ tenuissimâ fubeuntibus. Quando hæc sola minimos particularum permeat poros, earum minimè destruit compagem: Verum ubi moleculas fermenti, velut tunc cunctos, secum permeando vehit; essentielles liquoris partes dissociat, sicque destruit integrantes, ac liquorem corrumpit. Rursum sanè movent, qui ex divulsis principiis, superflite licet diffusionis causâ, (fermentatione nimirum) alias effingi particulas, insciter affirmant: quasi verò, novas inire cohesiones daretur iis, quæ prius servare non poterunt. Essentiales multi moleculæ, fermentatione divulsi, in alias quidem particulas (vini scilicet integrantes) coeunt; sed fermento præterea, sed absolutâ fermentatione. Hanc in sanguine, ut nunquam ferri contendunt; sic in eodem novam principiorum concretionem sperare ridiculum est. Satis sit illis ad explicanda naturæ, (hominis præsertim) phenomena, in suis hæerere nanis; nec à nudis, occultis, aliisque, quas veteres Medici tradiderunt, usquam unquam didicere qualitatibus, quam ad neotericorum fermentationes, earumque genuinas, quas apprimè ignorant proprietates, ineptè configere. Motus directus omnium simplicissimus & maxime naturalis, liquorum fermentationi fundèpore advenit: præcipuè ubi si rapidus fuerit; ab eo liquorem omnes liquorum partes in eandem urgentur motionem, in diversam à fermentatione. Spiritus vitrioli, oleo tartari committis, si per decivem admodum labatur canalem, nullam aut saltem minimam concipis fermentationem: vehementissimam in vas delapsus. Igitur si motus sanguinis intestinalis, in quo ipsius calor positus est, à fermentatione pendèret; eo vehementior perciperetur, quò sanguis tardiori moveretur cursu; remissior, quò rapidiori. Contrarium experientia vincit; sanguinis quippè calor remittit, remittente, (ut in venis) velocitate directi motus, eoque penitus sublatò, concrevit illico frigiduè sanguis.

CHYLEI particulae, sanguinis principii, quasi tot moles, extrinsece agentibus potissimum comminutæ, & in alias, non specie, sed mole diversas, mutatæ, vivificam sanguinem induunt naturam, quarumcumque partium nutritioni, accretioni, aliisque necessariis earum usus satisfaciatur. Solidiores sanguinis partes perpetuis, iisque contrariis, exagitate moribundis, angulos quoque suos amittunt, superficiem acquirunt levissimam, globosamque raptè figuram, nanciscuntur. Hæc à sanguine in cerebro secretæ, in spiritus faciliunt animales, quos nisi globosos agnoscas solidioquæ, seu materia luminis utrunquæ analogo acquiritur levissimam, globosamque raptè figuram, nanciscuntur. Hæc à sanguine in cerebro secretæ, in spiritus faciliunt animales, quos nisi globosos agnoscas solidioquæ, seu materia luminis utrunquæ analogo acquiritur levissimam, globosamque raptè figuram, nanciscuntur. Hæc à sanguine in cerebro secretæ, in spiritus faciliunt animales, quos nisi globosos agnoscas solidioquæ, seu materia luminis utrunquæ analogo acquiritur levissimam, globosamque raptè figuram, nanciscuntur.

Non ergo à fermentatione, Naturalis Sanguinis calor.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Jacobus des Prez.
M. Petrus-Paulus Guyart.
M. Franciscus le Rat, Pharmaciae Professor.

*M. Ludovicus Labbè, Academiæ Censor.
M. Andreas Enguehard, Professor Regius.
M. Josephus Thomassin.*

M. Raymondus Finot.
M. Mathæus Thuillier.
M. Carolus Marteau.

Proponēbat Parisiis CAROLUS THUILLIER, Aurelius, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1694.